باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	ساعت شروع: **۸ صبح**	تعداد صفحه: **۴**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	**نام و نام خانوادگی :**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۰۳/ ۱۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت خرداد** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	الف) قلمرو زبانی(۷نمره) معنی واژه، املا و دستور	
۱	معنی هریک از واژه های مشخّص شده را بنویسید . الف) مسلک مرغ گرفتار قفس هم چو من است ب) مَعبَر تمام شد و وارد محوّطهٔ پیش روی دشمن شدیم. ج) بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است. د) همواره عشق قدیم را موضوع صحیفهٔ شعر خود می‌گرداند.	۱
۲	معادل درست هریک از توضیحات عرفانی زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) کمال توجّه بنده به حق و یقین بر این‌که خداوند در همهٔ احوال، عالِم بر ضمیر اوست. (مراقبت / مکاشفت) ب) خالی شدن قلب سالک از آن‌چه جز خداست. (تجرید / اشتیاق)	۰/۵
۳	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف) گفت: «از (بحر / بهر) غرامت جامه ات بیرون کُنم» ب) بزنید خودتان را به ناخوشی و بگویید طبیب (غدقن / قدغن) کرده.	۰/۵
۴	در هریک از موارد زیر یک نادرستی املایی دیده می شود؛ آن‌ها را بیابید و درست هریک را بنویسید . الف) نمی‌پذیرفتید و طفره می‌رفتید ولی اسرارهای من بود که بوی التماس می داد و عاقبت شما را متقاعد کرد. ب) شیرمرد عرصهٔ ناوردهای حول / طعمهٔ دام و دهان خوان هشتم بود	۰/۵
۵	در گروه کلمه‌های زیر، دو مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ شکل درست هریک را بنویسید. «استیصال و درماندگی – سوء هاضمه – مسطور و پوشیده – اجین و آمیخته – مأوا و پناهگاه»	۰/۵
۶	نوع حذف را در هریک از موارد زیر تعیین کنید . الف) بنده همان به که ز تقصیر خویش عـذر بـــه درگـاه خـدای آورد ب) در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب.	۰/۵
۷	نقش دستوری واژه های مشخّص شده را بنویسید. الف) چون رود امیدوارم بی‌تابم و بی‌قرارم ب) دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو	۰/۵
۸	با توجّه به بیت های زیر، درستی یا نادرستی هریک از موارد داده شده را تعیین کنید. تو مشـــتِ درشتِ روزگاری از گردشِ قرن ها پس افکند زین بی‌خردانِ سفله بستان دادِ دلِ مـردمِ خـــردمنـد الف) در گروه اسمی «مشت درشت روزگار»، واژهٔ «مشت»، هسته است. درست ○ نادرست ○ ب) ترکیب «مردم خردمند»، وصفی و ترکیب «بی‌خردان سفله»، اضافی است. درست ○ نادرست ○	۰/۵
۹	در متن زیر، یک نقش تبعی «معطوف» و یک «بدل» بیابید. «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند، آشیان دارد.»	۰/۵

ادامه سؤالات در صفحه دوم

quantumedu.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	ساعت شروع: **۸ صبح**	تعداد صفحه: **۴**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۰۳/ ۱۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت خرداد** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۰	در هریک از گروه‌های اسمی زیر، نوع «وابستهٔ وابسته» را مشخّص کنید. الف) دوازده سیر زعفران: ب) شرایط تقریباً پایدار:	۰/۵
۱۱	در همهٔ بیت‌ها به جز گزینهٔ ..... شیوهٔ بلاغی دیده می شود. الف) همی داد مژده یکی را دگر / که بخشود بر بی‌گنه دادگر ب) رخ شاه کاووس پر شرم دید / سخن گفتنش با پسر نرم دید ج) که هرچند فرزند هست ارجمند / دل شاه از اندیشه یابد گزند د) چنین است سوگند چرخ بلند / که بر بی‌گناهان نیاید گزند	۰/۲۵
۱۲	مفهوم نشانهٔ «ان» را در واژه های زیر بنویسید . الف) بابکان : ب) خندان :	۰/۵
۱۳	در عبارت زیر، زمان فعل‌های مشخّص شده را دقیقاً تعیین کنید . «صدای بلدرچین یک دم قطع نمی‌شود. جوجه کبک‌ها، خط و خال انداخته‌اند.»	۰/۵
۱۴	در عبارت زیر، یک حرف پیوند هم‌پایه‌ساز بیابید. «برخی در همان نخستین منزل از پا درآمدند. بسیاری در دومین منزل به زاری زار جان سپردند امّا آنان که همّت یارشان بود، پیش‌تر می‌رفتند.»	۰/۲۵
	ب) قلمروادبی (۵ نمره) حفظ شعر و آرایه های ادبی	
۱۵	مصراع اوّل بیت « ..... به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن » کدام است؟ الف) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار ب) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم	۰/۵
۱۶	مصراع دیگر هریک از بیت های زیر را بنویسید. الف) شاهد نیاز نیست که در محضر آورند ..... ب) ..... بیداری ستاره، در چشمِ جویباران ج) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر	۱/۵
۱۷	تلمیح به کار رفته در بیت زیر را در یک سطر توضیح دهید. «با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»	۰/۵
۱۸	بیت زیر را از نظر کاربرد جناس تام (همسان) بررسی کنید . «نی، حریف هرکه از یاری بُرید / پرده هایش پرده های ما درید»	۰/۵
۱۹	آرایهٔ مشترک ابیات زیر اسلوب معادله است یا حسن تعلیل؟ یک دلیل بنویسید. * عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را * محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۵
	ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ سوم	

quantumedu.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	ساعت شروع: **۸ صبح**	تعداد صفحه: **۴**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۰۳/ ۱۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت خرداد** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۲۰	در بیت زیر، شاعر برای بیان وجه شبه، از کدام آرایهٔ ادبی بهره برده است؟ «عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو، سوزنده و سرکش بود»	۰/۲۵
۲۱	نوع گفت و گوی شعر زیر را در اصطلاح ادبی چه می‌نامند؟ نخستین بار گفتش کز کجایی بگفت از دار مُلک آشنایی بگفت آن جا به صنعت در چه کوشند؟ بگفت انده خرند و جان فروشند بگفتا جان‌فروشی در ادب نیست بگفت از عشق‌بازان این عجب نیست	۰/۲۵
۲۲	کدام یک از ویژگی‌های حماسه در بیت‌های زیر دیده می‌شود؟ آن‌ها را از کمانک‌های مقابل انتخاب کنید. الف) بدان گاه سوگند پرمایه شاه چنین بود آیین و این بود راه (ملّی – قهرمانی) ب) یکی تازی‌ای برنشسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ماه (خرق عادت – ملّی)	۰/۵
۲۳	مفهوم نمادین هریک از موارد مشخّص شده را بنویسید. الف) نان را از من بگیر اگر می‌خواهی / هوا را از من بگیر، اما / خنده ات را نه. / گل سرخ را از من مگیر ب)آن‌جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو؟	۰/۵
	ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب	
	معنی و مفهوم هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.	
۲۴	پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندَرد.	۰/۵
۲۵	در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد.	۰/۵
۲۶	یکی که کبّادهٔ شعر و ادب می‌کشید، جلو رفته جبههٔ شاعر را بوسید.	۰/۵
۲۷	یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.	۰/۵
۲۸	بگرای چو اژدهای گرزه	۰/۵
۲۹	دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ	۰/۵
۳۰	در بُنِ این چاه آبش زهر شمشیر و سنان، گم بود	۰/۵
۳۱	چو خواهی که پیدا کنی گفت‌وگوی بباید زدن سنگ را بر سبوی	۰/۵
۳۲	مفهوم کلّی مصراع دوم بیت زیر با کدام گزینه مناسبت دارد ؟ «هیچ نقّاشت نمی بیند که نقشی برکند و آن‌که دید از حیرتش کلک از بَنان افکنده‌ای» الف) ما عَبَدناکَ حَقّ عِبادَتِکَ. ب) ما عَرَفناکَ حَقّ مَعرِفَتِکَ.	۰/۲۵
	ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ چهارم	

quantumedu.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	ساعت شروع: **۸ صبح**	تعداد صفحه: **۴**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	**نام و نام خانوادگی :**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۰۳/ ۱۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت خرداد** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

۳۳ عبارت «کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقّی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.»، بر چه مفهومی تأکید دارد؟ — **۰/۵**

۳۴ مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید. — **۰/۵**

«خـانه‌ای کاو شـود از دسـت اجـانب آبـاد ز اشک ویران کُنش آن خانه که بیت‌الحزن است»

۳۵ در بیت «گفت: آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه گفت: در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست!»، بر چه موضوعی تأکید شده است؟ — **۰/۵**

۳۶ مفهوم کدام بیت بیانگر این موضوع است که: «ظاهر انسان بیانگر احوال درونی اوست»؟ — **۰/۲۵**

الف) سـرّ مـن از نالـهٔ من دور نیـست لیک چشم و گوش را آن نور نیست

ب) هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش بازجـوید روزگـار وصـل خویش

۳۷ هریک از بیت های ردیف اوّل با کدام یک از وادی های عرفانی ذکر شده در ردیف دوم مطابقت دارد؟ — **۰/۷۵**

ردیف اول		ردیف دوم
بیت		وادی عرفانی
الف	هریکـی بینـا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقـت صـدر خویش	توحید
ب	روی ها چـون زین بیـابان درکنند / جمله سر از یک گریبـان برکننـد	استغنا
ج	هشت جنّت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است	معرفت

۳۸ بیت زیر با کدام مَثَل مشهور از نظر مفهوم تناسب دارد؟ — **۰/۲۵**

«سخنِ گفته دگر باز نیاید به دهن اوّل اندیشه کند مرد که عاقل باشد»

الف) از ماست که بر ماست ب) تیری که از شست رفت، به کمان بازنمی‌گردد.

۳۹ با توجّه به رباعی زیر، منظور از «طریق پاکبازی» چیست؟ — **۰/۲۵**

کس چون تو طریق پاکبـازی نگـرفت بـا زخم نشان سـرفرازی نگرفـت

زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت حیثیت مـرگ را بـه بـازی نگرفت!

۴۰ با توجّه به بیت «بیامد دو صد مرد آتش فروز دمیدند گفتی شب آمد به روز»، کدام توضیح درست است؟ — **۰/۲۵**

الف) از شعلهٔ بزرگ آتش، شب مثل روز روشن شد. ب) از بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد.

۴۱ عبارت زیر بر چه نکته ای تأکید دارد؟ — **۰/۵**

«وقتی قومی به اسارت دشمن درآید و مغلوب و مقهور بیگانه گردد، تا وقتی‌که زبان خویش را حفظ کند، همچون کسی است که کلید زندان خویش را در دست داشته باشد.»

موفّق باشید . جمع نمره — **۲۰**

quantumedu.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	تعداد صفحه: **۲**	ساعت شروع: **۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۰۳/ ۱۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **نوبت خرداد** ماه سال **۱۳۹۸**			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	پاسخ ها	نمره
	الف) قلمرو زبانی(۷نمره) معنی واژه ، املا و دستور	
۱	(به معادل های درست، نمره تعلق می‌گیرد) الف) روش، طریق ؛ ص ۲۶ ؛ ۰/۲۵ ب) محل عبور، گذرگاه ؛ ص ۹۲ ؛۰/۲۵ ج) نوعی ردا ؛ ص ۶۱ ؛ ۰/۲۵ د) کتاب ؛ ص ۱۵۵ ؛ ۰/۲۵	۱
۲	الف) مراقبت ؛ ص ۱۴ ؛ ۰/۲۵ ب) تجرید ؛ ص ۱۲۳ ؛ ۰/۲۵	۰/۵
۳	الف) بهر ؛ ص ۱۹ ؛ ۰/۲۵ ب) قدغن ؛ ص ۱۳۴ ؛ ۰/۲۵	۰/۵
۴	الف) اصرار؛ ص ۸۹ ؛ ۰/۲۵ ب) هول ؛ ص ۱۱۰ ؛ ۰/۲۵	۰/۵
۵	مستور و پوشیده ؛ ص ۴۷ ؛ ۰/۲۵ عجین و آمیخته ؛ ص ۶۲ ؛ ۰/۲۵	۰/۵
۶	الف) معنوی (حذف فعل است)؛ ص ۱۶ ؛ ۰/۲۵ ب) لفظی (حذف فعل است) ؛ ص ۱۶ ؛ ۰/۲۵	۰/۵
۷	الف) مسند ، ص ۸۴ ؛ ۰/۲۵ ب) مفعول ؛ ص ۸۴ ؛ ۰/۲۵	۰/۵
۸	الف) درست ؛ ۰/۲۵ ب) نادرست ؛ ۰/۲۵ ص ۳۶	۰/۵
۹	معطوف: شهریاری ؛ ۰/۲۵ ؛ص ۱۲۶ بدل: پرندگان یا بلندترین کوه روی زمین؛ ۰/۲۵ ؛ص ۱۲۶	۰/۵
۱۰	الف) ممیز ؛ ۰/۲۵ ؛ ص ۶۵ ب) قید صفت ؛ ۰/۲۵ ؛ ص ۷۴	۰/۵
۱۱	ب ، ۰/۲۵ ؛ ص ۱۰۵	۰/۲۵
۱۲	الف) بابکان : منسوب به بابک (نسبت)۰/۲۵ ؛ ص ۱۵۲ ب) خندان : نشانه صفت فاعلی (حالیه) ؛ ۰/۲۵ ؛ ص ۱۵۲	۰/۵
۱۳	نمی‌شود : مضارع اخباری؛ ۰/۲۵ ؛ ص ۸۱ انداخته‌اند : ماضی نقلی ؛۰/۲۵ ؛ ص ۸۱	۰/۵
۱۴	امّا ؛ ۰/۲۵ ؛ ص ۱۴۰	۰/۲۵
	ب) قلمروادبی (۵ نمره) حفظ شعر و آرایه های ادبی	
۱۵	ب) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم ؛ ص ۱۱۷	۰/۵
۱۶	الف) در دادگاه عشق رگ گردنت گواه؛ ۰/۵ ؛ ص ۹۷ ب) ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران ؛ ۰/۵ ؛ ص ۵۷ ج) کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی؛ ۰/۵ ؛ ص ۲۳	۱/۵
۱۷	در این بیت به زندگی پادشاه اساطیری ایران، جمشید اشاره شده است که جام جهان بینی داشت و در آن احوال جهان را می دید ؛ص ۲۸؛ (توضیحات مشابه، درست است.)	۰/۵
۱۸	پرده به دو معنی به کار رفته است ؛ اول ، نغمه و آواز ؛۰/۲۵ دوم ، حجاب و پوشش ؛ ۰/۲۵ ص ۴۸	۰/۵
۱۹	اسلوب معادله ۰/۲۵ ؛ زیرا مصراع دوم در هر بیت ، مصداقی برای مصراع اول آن است . ۰/۲۵ ؛ ص ۴۸(دلایل درست دیگر نیز پذیرفتنی است.)	۰/۵
۲۰	کنایه ؛ ص ۱۲۶ (تناسب یا مراعات نظیر و ایهام نیز درست است)	۰/۲۵
۲۱	مناظره ؛ ص۲۰	۰/۲۵
۲۲	الف) ملّی ؛ ۰/۲۵ ب) خرق عادت ؛ ۰/۲۵ ؛ ص ۱۰۶	۰/۵

quantumedu.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	تعداد صفحه: **۲**	ساعت شروع: **۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۰۳/ ۱۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **نوبت خرداد** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	پاسخ ها	نمره
۲۳	الف)خنده ، عشق و شادی و ... ؛ ۰/۲۵ ص ۱۵۳ ب) دوران حکومت قبل از انقلاب (یا هر اشارهٔ مشابه) ؛ ۰/۲۵ ؛ ص۸۴	۰/۵
	ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب (نظر همکاران محترم صائب است.)	
۲۴	خداوند آبروی بندگان(۰/۲۵) را به سبب گناه آشکار نمی برد. (۰/۲۵)؛ ص ۱۲	۰/۵
۲۵	پیمودن راه عشق (قدم در راه عاشقی گذاشتن) برای کسی امکان دارد(۰/۲۵)که به فکر خودش نباشد. (۰/۲۵)؛ ص ۵۳	۰/۵
۲۶	یکی که ادعای شعر و شاعری داشت،(۰/۲۵) جلو رفت و پیشانی شاعر را بوسید. (۰/۲۵)؛ص ۱۳۶	۰/۵
۲۷	روزگاری همه مردم یا کشورها به روم توجه داشتند(۰/۲۵) و از آن حساب می بردند (از قدرتش می ترسیدند)؛ (۰/۲۵) ؛ ص ۶۲	۰/۵
۲۸	مانند اژدهای سمی یا خطرناک (۰/۲۵)حمله کن ؛ (۰/۲۵) ؛ ص ۳۵	۰/۵
۲۹	در دوران گذشته، در کشورم (۰/۲۵) درد و غم زیادی وجود داشت. (ما با مصیبت های زیادی همراه بودیم.)؛ (۰/۲۵) ؛ ص۸۴	۰/۵
۳۰	رستم در ته چاهی که به جای آب، (۰/۲۵)شمشیر و سرنیزهٔ زهرآلود داشت، گم شده بود. (۰/۲۵)؛ ص ۱۱۲	۰/۵
۳۱	اگر می خواهی حقیقت را آشکار کنی ،(۰/۲۵) باید دست به آزمودن آن ها بزنی . (دست به آزمایش بزنی)؛ (۰/۲۵) ؛ ص ۱۰۰	۰/۵
۳۲	(ب) یا (ما عرفناک حقّ معرفتک)؛ ص ۱۳	۰/۲۵
۳۳	توجّه به باطن و حقیقت هر چیز و پرهیز از ظاهربینی؛ ص ۷۳	۰/۵
۳۴	بیگانه ستیزی، عدم وابستگی به بیگانگان، یا هر توضیح درست مشابه ؛ ص ۲۶	۰/۵
۳۵	عقل و خرد مهمتر از حفظ ظاهر و رعایت آن است. ص ۲۱	۰/۵
۳۶	(الف) یا (ســـرّ مــن از نالهٔ من دور نیــست لیک چشم و گوش را آن نور نیست)؛ ص ۵۰	۰/۲۵
۳۷	صص ۱۲۳- ۱۲۲ هر مورد ۰/۲۵ — ردیف: الف، ب، ج — وادی عرفانی: معرفت، توحید، استغنا	۰/۷۵
۳۸	(ب) یا (تیری که از شست رفت به کمان باز نمی گردد.)؛ ص ۱۴۱	۰/۲۵
۳۹	عشق حقیقی، شهادت در راه حق، از جان گذشتگی و هر معادل مناسب دیگر؛ ص ۹۵	۰/۲۵
۴۰	(ب) یا (از بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد.) ص ۱۰۳	۰/۲۵
۴۱	توجّه به اهمیت زبان ملّی و تلاش برای حفظ آن؛ ص ۱۵۹	۰/۵
	موفّق باشید.	

quantumedu.ir